

Helsingin yliopisto
Lammin biologinen asema
[REDACTED]
Pääjärventie 320
16900 LAMMI
[REDACTED]

Viite Poikkeamislupahakemus kynäjalavien tutkimusnäytteiden keräämistä varten

Päätös luonnonsuojelulain 83 §:n mukaisesta poikkeamislupahakemuksesta

VIREILLETULO 21.5.2025

HAKIJA Helsingin yliopiston Lammin biologinen asema / [REDACTED]

HAKEMUS

Helsingin yliopiston Lammin biologinen asema ja sen tutkimuskumppani Institute of Botany and Landscape Ecology, University Greifswald, Saksa, hakevat lupaa poiketa lajin suojelumääräyksistä ja ottaa kairauslustonäytteitä kynäjalavista (*Ulmus laevis*) Pirkanmaalla ja Hämeessä sekä kuljettaa näytteet Saksaan analysoitaviksi.

Kyseessä on Euroopan laajuinen tutkimushanke, jossa tutkitaan kynäjalavan kasvua erilaisissa ilmastoissa. Suomi on erityisen tärkeä tutkimusalue, koska täällä kynäjalava elää sen esiintymisen pohjoisosassa.

Tarkoitus on ottaa näytteitä maksimissaan 15 puuyksilöstä kummaltakin alueelta (yhteensä 30 yksilöstä, tarkemmin Tampereen Pyhäjärven ja Vanajaveden rannoilta. Kairausnäyte otetaan rinnankorkeudelta (1,3 m) > 50-vuotiaista puista 5 mm läpimittaisella lustokairalla. Lustokaira puhdistetaan alkoholilla jokaisen näytteenoton jälkeen. Kairausreikää ei käsitellä näytteenoton jälkeen, sillä puun omat vahingonestomekanismit toimivat parhaiten, kun reikää ei tukita. Kairauksen aiheuttama vahinko puuyksilölle on pieni verrattuna luonnollisiin syihin (esim. myrskyvahingot). Tämä suhteessa pieneen näytemäärän kanssa vaikuttaa siihen, ettei näytteenotto vaaranna lajia tai sen suojelutasoa.

Näytteitä on Pirkanmaan ELY-keskuksen toimialueen osalta esitetty otettavaksi Pyhäjärven ja Vanajaveden alueilta.

Näytteenoton ajankohdaksi on ilmoitettu syyskuu 2025. Mikäli logistisista syistä näytteenottoa ei saada tehtyä vuonna 2025 toivotaan luvan kestoksi 1.7.2025-1.10.2026.

[REDACTED]

12.6.2025

Näytteet kuljetetaan tarkempiin analyysihin ja pitkäaikaiseen varastointiin Saksaan Greifswaldin yliopistoon. Näytteiden maastavientiin haetaan lupaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta. Samoin näytteiden ottamiseen pyydetään lupaa maanomistajilta. Tutkimuksen vastuullisina tutkijoina toimivat: [REDACTED]

PIRKANMAAN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ELY-keskus myöntää Helsingin yliopistolle hakemuksen mukaisesti luvan poiketa kynäjalavan luonnonsuojelulain 74 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä tutkimusnäytteiden keräämistä varten.

1. Lupa on voimassa 1.10.2026 asti.
2. Tällä luvalla saa ottaa tutkimusnäytteitä kynäjalavista (15 kpl) hakemuksessa kuvatulla menetelmällä Pyhäjärven ja Vanajaveden rannalla Pirkanmaan ELY-keskuksen toimialueella. Näytteenotto ei saa vahingoittaa tutkimusyksilöitä pysyvästi tai heikentää niiden elinkelpoisuutta. Näytteiden ottaminen edellyttää lupaa tutkimusalueiden maanomistajilta. Hakija vastaa tarvittavien maanomistajalupien pyytämisestä.
3. Tämä lupa ei ole voimassa luonnonsuojelualueilla. Mikäli tutkimusta halutaan tehdä luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan anoa tarvittaessa lupa poiketa luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä Pirkanmaan ELY-keskukselta.
4. Tätä lupaa saavat käyttää luvan hakijan, Helsingin yliopiston [REDACTED] vastuulla ja valvonnassa toimivat henkilöt.
5. Tämä päätös tai sen jäljennös on pidettävä mukana näytteitä kerätettäessä ja esitettävä pyydettyäessä. Pirkanmaan ELY-keskus voi perua osin tai kokonaan tämän luvan, mikäli sen käytössä ilmenee väärinkäytöksiä.
6. Tämä lupa ei oikeuta kerättyjen näytteiden maastavientiä. Tämän osalta toimivaltainen viranomainen on Varsinais-Suomen ELY-keskus.
7. Raportti luvan käytöstä tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle välittömästi luvan mukaisten toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen. Raportoinnin yhteydessä tulee mainita päätöksen diaarinumero PIRELY/6102/2025.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Kynäjalava on luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla koko maassa rauhoitettu kasvilaji (luonnonsuojeluasetus 1066/2023, liite 3). Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitetun kasvin tai sen osan poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kiellettyä. Sama koskee soveltuvien osien rauhoitetun kasvin siemeniä.

12.6.2025

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa lain 74 §:ssä säädetystä kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 4 momentin nojalla lupa voidaan antaa määräaikaisena ja se voi olla voimassa enintään kymmenen vuotta kerrallaan. Lisäksi alueellinen ELY-keskus voi liittää lupapäätökseen ehtoja, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia tai muita velvoitteita.

Kynäjalavan kairausnäytteiden ottamisesta hakemuksen mukaisesti ei Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Edellä mainituin perustein Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeamislupa kynäjalavan rauhoitussäännöksistä voidaan myöntää.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 74 §, 83 §
Luonnonsuojeluasetus (1066/2023), liite 3.

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista 2025 (794/2024)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Lisätietoja Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Susanna Intke (susanna.intke@ely-keskus.fi).

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Luontoyksikön ylitarkastaja Susanna Intke ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja-Liisa Pitkänen.
Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

12.6.2025

Liitteet	Valitusosoitus
Tiedoksianto	Päätös julkaistaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.
Päätös	Hakijalle sähköpostitse Suoritemaksutta Valtioneuvoston asetuksen 794/2024 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.
Tiedoksi sähköpostitse	Ympäristöministeriö Suomen ympäristökeskus Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry

12.6.2025

VALITUSOSOITUS**Liite Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen****Valitusviranomainen**

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Jos valitusajalla on valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusajaksi

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaamisesta. Valitusajaksi laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta huomioon. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaantiajankohdat:

- Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan annettuna tiedoksi seitsemäntenä (7.) päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi kirjeen saapumispäivänä.
- Postitse saantitodistusta vastaan toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaantipäivän osoittava saantitodistus.
- Haastetiedoksiantona toimitettu päätös katsotaan tiedoksisaantipäivän osoittava tiedoksiantotodistus.
- Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutettu päätös katsotaan tiedoksisaantipäivän osoittava vastaanottamisesta laadittu tiedoksiantotodistus.
- Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annettuna tiedoksi kolmantena (3.) päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiantona tiedoksisaantia katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun ilmoitus yleistiedoksiantonnasta on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla.
- Sähköisesti tiedoksi annettu asiakirja katsotaan annettuna tiedoksi kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti sähköisenä viestinä tiedoksi annettava asiakirja katsotaan annettuna tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Valituskirjelmän sisältö**Valituskirjelmässä on ilmoitettava**

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- mitä kohtia päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmän liitteet**Valituskirjelmään on liitettävä**

- päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos päämies on antanut valituksen suullisesti tuomioistuimessa, asiamies on toiminnut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa tai jos valittajalla on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai hivan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu hivan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle, jollei erikseen säädetä, että valitus toimitetaan viranomaiselle.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostina. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15.

Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laitoksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle.

Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

12.6.2025

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

QR-koodi asiointipalvelussa asiointia varten:

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Telekopio: 029 56 42269

Sähköposti: [hameenlinna.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:hameenlinna.hao(at)oikeus.fi)

Puhelin: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), 029 56 42200 (vaihde)

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakeajalta peritään Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinnmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja PIRELY/6102/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/6102/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Intke Susanna 12.06.2025 13:34

Ratkaisija Pitkänen Marja-Liisa 12.06.2025 13:41